

Ing. Zuzana Švédová Ph.D

Příprava procesu ověřování shody s požadavky Směrnice ITS a jejich Nařízení, podpora z projektu NAPCORE

Seminář ITS Zlín - Inteligentní dopravní systémy - aktuální témata a dobrá praxe (nejen) ze Zlínského kraje
27. 11. 2025

Směrnice (EU) 2023/2661 – nová úroveň harmonizace ITS dat

- Směrnice 2010/40/EU vytvořila právní základ pro interoperabilní zavádění ITS v EU.
- Novela (EU) 2023/2661 zavádí **konkrétní povinnosti pro data a služby** a rozšiřuje je na celý dopravní ekosystém.
- Transpozice do právního řádu členských států musí být dokončena **do 21. 12. 2025**.
- ČR realizuje transpozici **úpravou stávajících legislativních dokumentů** a plánem na přípravu prováděcí vyhlášky.

Co novela směrnice přináší

- Zavedení **nových právně závazných povinností** pro data a služby ITS (přílohy III a IV).
- Stanovení **časových milníků** plnění → postupné rozšiřování dat i pokrytí v celé EU.
- Dopad na **velký počet subjektů**: vlastníky komunikací, dopravce, organizátory dopravy, provozovatele služeb.
- Posílení dostupnosti dopravních informací pro veřejnost a služby ITS.

Dostupnost a přístupnost dat

- **Dostupnost** = data **existují v digitální formě**
- **Přístupnost** = data lze **vyžádat a obdržet** prostřednictvím vnitrostátního přístupového místa (NAP).

Delegované akty EU – povinný technický rámec

- Jde o **přímo použitelná nařízení**, nevstupují do právního řádu transpozicí.
- Stanovují **konkrétní technické a kvalitativní podmínky** pro data a služby ITS (např. RTTI, MMTIS, SRTI, eCall).
- Povinnost jejich dodržování vzniká **v okamžiku poskytování služby ITS**.
- Členský stát nemá povinnost službu ITS vytvořit, ale **pokud ji provozuje, musí být v souladu s příslušným nařízením**.

Použité standardy

Nařízení EU	Oblast dat	Použité standardy (CEN/ISO/TSI/INSPIRE/TN-ITS)
885/2013	Bezpečná a chráněná parkoviště pro nákladní a užitková vozidla	CEN/TS 16157 (DATEX II – Parking), INSPIRE
886/2013	Minimální univerzální informace o dopravním provozu souvisejícím s bezpečností	CEN/TS 16157 (DATEX II – Safety), INSPIRE
2015/962 / 2022/670	Dopravní informace v reálném čase (RTTI)	CEN/TS 16157 (DATEX II), ISO 14819 (RDS-TMC), INSPIRE
2017/1926 / 2024/490	Multimodální cestovní informace (MMTIS)	CEN/TS 16614 (NeTEx), CEN/TS 15531 (SIRI), TAP TSI, ISO 19115, INSPIRE
2023/1804	Informační služby o infrastruktuře pro alternativní paliva	ISO 15118, ISO 18245, DATEX II (AFIR ext.), INSPIRE
(napříč – Příloha III)	Statická data o dopravní síti a regulacích (značky, omezení)	TN-ITS (CEN/TS 17268), INSPIRE, ISO 19100

Delegované akty a požadavky na standardy dat

Požadavky zahrnují:

- **strukturu dat** – jednotné formáty a datové modely, umožňující zpracování v celé EU
- **technická rozhraní** – interoperabilní přenos do vnitrostátních přístupových míst (NAP)

Účelem je zajištění, aby **dopravní informace z různých států byly vzájemně kompatibilní** a mohly být využívány službami s **přeshraničním dosahem**.

Institucionální rámec v ČR

Národní orgán (NB)- Ministerstvo dopravy (MD ČR)

- **plnit roli NB,**
- **vydávat stanoviska o souladu se směrnicí,**
- **odpovědné za výkon státní moci ve vztahu k povinným subjektům,**
- **komunikovat s Evropskou komisí.**

Institucionální rámec v ČR

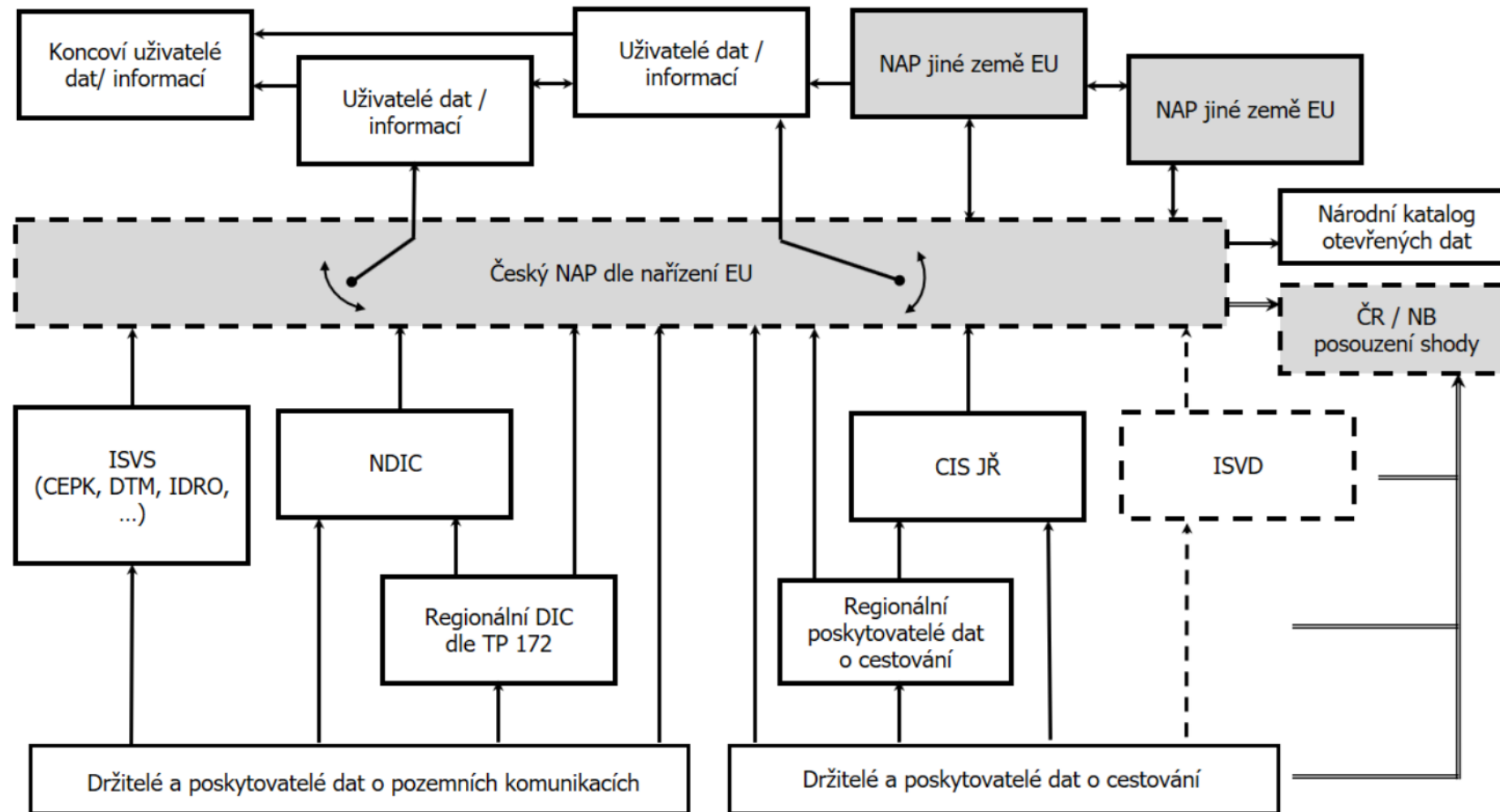
Technicko-organizační výkon NB – pověřená organizace

- provádět odborná posouzení souladu,
- provádět inspekce a nahodilé vybrané kontroly SD,
- vytvářet metodiky pro posuzování a přípravu podkladů,
- spravovat nástroje a databáze NB,
- zajišťovat komunikaci s držiteli dat,
- navrhovat nápravná opatření.

Organizace nebude vykonávat správní řízení, ale poskytne odborné podklady pro rozhodnutí NB.

NAP dle nařízení EU

Propojení s klíčovými subjekty

Příprava

- Strategický cíl - ekosystém dopravních dat v ČR (NAP, NB, agregátory) musí být **plně funkční do konce roku 2028**
- **I. hybridní NAP pro všechna data v ČR, který primárně funguje jako metadatový adresář a není agregátorem dat**
- Hybridní funkce pro menší držitele dat: např. provozovatelé malých parkovišť budou moci využít hybridní funkce NAP a uložit svá data přímo v NAP
- **Provozovatelem nové verze NAP pro ČR bude ŘSD**

Příprava subjektů

Na co se musíme připravit?

- **Digitalizaci dat** - data, která vyžaduje legislativa, musí existovat v digitálním strojově čitelném formátu.
- **Standardizované formáty** - data musí být zpřístupněna ve standardizovaných formátech:
 - **DATEX II** (silniční doprava).
 - **NeTEx** (data o veřejné dopravě statická).
 - **SIRI** (data o veřejné dopravě v reálném čase).

Spolehlivost konverze - pokud držitel provádí převod dat z národních formátů nebo jiných formátů na požadované standardizované formáty, tato konverze musí být spolehlivá, přesná, úplná a včasná.

Příprava subjektů

Na co se musíme připravit ?

- **Vydání prohlášení o shodě** - povinný subjekt musí vydat prohlášení o shodě (samo-prohlášení), kterým oficiálně potvrdí, že data splňují požadavky EU předpisů a mají deklarovanou kvalitu.
- **Sledování kvality dat** - držitelé musí systematicky deklarovat kvalitu svých dat.
- **Kontrola** - NB bude provádět cílenou nebo namátkovou kontrolu plnění požadavků tzv **posouzení shody**.
- ◦ V případě zjištěného nesouladu budou navržena nápravná opatření.

Evropská koordinace národních přístupových míst projekt **NAPCORE**

- Projekt spolufinancovaný EK.
- Pokrývá všechny státy EU + 6 dalších zemí.
- Jediný celoevropský projekt zaměřený na mobilitní data pro cestující.
- Pracuje na podporu standardizace dat (DATEX II, TN-ITS, NeTEx, SIRI).
- Podporuje vznik důležitých metodických dokumentů.

Zapojte se

- Prostřednictvím partnera projektu NAPCORE je možné se zapojit do NAPCORE Academy.
- Sledováním dosavadních dostupných materiálů na stránkách www.its-knihovna.cz
- Účastí na akcích, např. NAPCORE Mobility Data Days, národních akcích, které budou pořádány v nadcházejícím období.

Děkuji za pozornost